

OSLO KOMMUNES INNSATS FOR Å HEDRE VETERANER ETTER INTERNASJONALE OPERASJONER

Sammendrag:

Byrådet ønsker at Oslo kommune skal være en god kommune for veteraner og bidra til at de ivaretas med verdighet og forståelse.

I samarbeid med representanter for Forsvaret og veteranorganisasjoner er det vurdert tiltak som kan bidra til dette.

I saken beskrives blant annet veteraners levekår og Forsvarets innsats for å forebygge helseskader og oppfølging av de som har behov for bistand. I saken foreslår byrådet tiltak som omfatter kunnskapsutvikling hos ansatte og fastleger, etablering av et veteranprosjekt, anerkjennelse av og respekt for veteranenes innsats, aktivitetshus for veteraner i Oslo og samarbeid mellom Oslo kommune og Forsvaret.

Saksfremstilling:

Veteranene i Oslo skal sikres at deres utfordringer og behov blir forstått og ivaretatt i kommunens tjenesteapparat. Samtidig skal kommunen bidra til at veteranenes anerkjennelse i det offentlige øker og legge til rette for at veteranene kan bidra positivt i byen.

Byrådet har innledet samarbeid med Forsvarets Veteranavdeling for å vurdere tiltak som best mulig ivaretar veteranenes behov og som viser dem den anerkjennelse de fortjener for innsatsen de gjør for landet.

En arbeidsgruppe med representanter fra Forsvarets Veteranavdeling og Byrådsavdeling for eldre og sosiale tjenester har vurdert og gitt anbefaling om tiltak for veteraner i Oslo kommune. Det er avholdt høringsmøter med veteranorganisasjoner og innledet samarbeid med Regionalt ressurscenter mot vold og traumatisk stress Øst (RVTS-ØST) som alle har gitt viktige innspill.

Politiske føringer

Samfunnet har et klart ansvar for å ivareta personellet og deres nærmeste når Forsvaret deltar i internasjonale operasjoner (prop. 73 S, 2012-2013). Dette arbeidet forutsetter felles forpliktelser og samarbeid på tvers av departementer og sektorer. Personell i internasjonale operasjoner er i tjeneste på vegne av den norske stat.

Regjeringens handlingsplan «I tjeneste for Norge» ble gitt ut i 2011. Utgangspunktet for planen var St.meld. nr. 34 (2008-2009). Målet med handlingsplanen var å styrke oppfølging og ivaretagelse av personell fra internasjonal tjeneste for Norge, før, under og etter tjenesten. Handlingsplanen la føringer for å styrke samfunnets anerkjennelse og ivaretagelse av personellet.

I prop. 73 S, 2012-2013 heter det:

Regjeringen vil spesielt fokusere på veteraner som en viktig ressurs for det norske samfunnet og som viktige bidragsyttere i arbeidsliv og lokalsamfunn. De fleste kommer styrket hjem fra internasjonale oppdrag, men de som måtte trenge oppfølging skal få best mulig behandling, og de skal oppleve overgangen fra Forsvarets ivaretagelse til det sivile hjelpeapparatet som helhetlig og sømløst. (...)

Et overordnet prinsipp i handlingsplanen er at personellet som har behov for oppfølging skal følges opp av samfunnets ordinære helse- og omsorgstjenester og sosialfunksjoner. Dette stiller høye krav til disse tjenestenes fleksibilitet, rådgivning og veiledning og ikke minst kompetanseoppbygging.

Som et ledd i å videreføre og styrke arbeidet rettet mot ivaretagelse og oppfølging av personell som har utført internasjonal tjeneste, ble det besluttet at regjeringens handlingsplan skulle følges opp av en interdepartemental oppfølgingsplan. Oppfølgingsplanen tar utgangspunkt i personellens rettigheter og plikter. Oppfølgingsplanen utarbeides i løpet av 2014 og skal gjelde for perioden 2014–2017. Denne vil i større grad enn handlingsplanen omfatte kommunenes oppgaver.

Et av tiltakene i regjeringens handlingsplan er Pilotprosjekt Østerdalen som er et tverrsektorielt prosjekt. Prosjektet har utviklet modeller på lokalt og regionalt nivå for langsiktig, systematisk og kompetansebasert tilrettelegging for oppfølging av veteraner og deres familier.

Oslo kommune kan dra nytte av erfaringene fra pilotprosjektet i innsatsen for ivaretagelse og anerkjennelse av veteraner i Oslo.

Veteraners levekår

Antall veteraner i Oslo er usikkert. 4069 er registrert bosatt i Oslo pr 13.01.2014. Dette tallet omfatter bare de som har vært i internasjonal tjeneste etter 15.03.1978. I tillegg kommer veteraner fra Tysklandsbrigadene og tidlige FN-misjoner.

Veteranforeningene har registrert ca. 700 medlemmer i Oslo. I tillegg har mange veteraner tilknytting til organisasjoner som ikke er medlemsbasert.

Noen av veteranene som har deltatt i internasjonale operasjoner har kommet hjem og etablert seg eller gjenopptatt sitt sivile arbeid og har sin identitet knyttet til andre arenaer. Andre opprettholder sin kontakt med andre veteraner, og erfaringene de har gjort preger en større eller mindre del av deres hverdag.

Statistisk Sentralbyrå utga i 2013 rapporten *Veteraners Lavekår*. Statistisk Sentralbyrå sier bl.a. i sitt sammendrag fra undersøkelsen at:

Totalt konkluderer vi med at veteraner, både fra forsvaret og fra politiet, er en gruppe som har høy grad av deltakelse på arbeidsmarkedet sammenlignet med referansegruppene. Mange av forsvarsveteranene er heltids yrkesaktive, spesielt gjelder det relativt mange kvinner, og yrkesaktiviteten er også svært høy blant kvinnelige politiveteraner. Forsvarsveteraner har dessuten sykefravær omtrent som i referansegruppen, mens korte fravær forekommer noe hyppigere blant politiveteraner når vi sammenligner med referansegruppen.

Forsvarsveteraner opplever like mye støtte og tilbakemelding i sitt arbeid som andre, politiveteraner opplever mer. Det er derfor lite som tyder på at tjenesten i betydelig grad bidrar til lavere yrkesaktivitet eller svekker arbeidsforholdene.

En undersøkelse av psykisk helse hos norsk militært personell som har tjenestegjort i Afghanistan i perioden 2001-2011 ble foretatt av Forsvaret v/ Kontor for psykiatri og stressmestring. Rapporten har følgende konklusjon:

Det store flertallet av veteranene har god psykisk helse i gjennomsnitt fire år etter avsluttet tjeneste i Afghanistan.

En andel av afghanistanveteranene har psykiske helseplager på samme tidspunkt. Nivået av helsesvikt er lavere enn i en tidligere norsk undersøkelse av Libanonveteraner (UNIFIL-undersøkelsen), og også lavere enn hovedtendensen i utenlandske studier av veteraner fra krigen i Afghanistan og Irak.

En liten gruppe har psykiske eller fysiske skader som følge av tjenesten. For de fleste vil stressplagene avta over tid.

Utenlandstjeneste gir risiko for psykososialt stress hos familien som kan føre til psykiske problemer. Stressreaksjoner kan føre til ekteskapskonflikter og tilpasningsproblemer etter hjemkomst.

Både afghanistanstudien og levekårsundersøkelsen (SSB) indikerer at helsestatusen for norske veteraner i all hovedsak er god. Forekomsttallene når det gjelder psykisk lidelse er ikke bekymringsfulle når man sammenlikner med den øvrige befolkningen. Til tross for dette hovedinntrykket er det likevel en del som sliter med ettervirkninger og stresslidelser etter deltakelse i internasjonale operasjoner. Studiene viser en sammenheng mellom graden av belastninger i forbindelse med tjenesten og stressreaksjoner i ettertid. Dette er et forhold som det er vesentlig å følge opp, spesielt når det gjelder afghanistanveteraner som generelt har vært i hyppigere stridskontakter enn tidligere kontingenter til andre områder. Et annet bekymringsfullt funn i afghanistanstudien er at mer enn 25 % har et alkoholforbruk som defineres som risikofyllt eller skadelig.

Forsvarets Sanitet er nå i gang med å planlegge Unifil 2 studien som vil ta for seg psykisk helsestatus til de som tjenestegjorde i Libanon i perioden 1978 til 1998. Dette er en viktig studie som omhandler en gruppe veteraner som var betydelig dårligere forberedt og fulgt opp, enn eksempelvis de som har tjenestegjort i Afghanistan.

I undersøkelsene er det flere som viser til at anerkjennelse av innsatsen for landet og positiv omtale av tjenesten er viktige bidrag til at erfaringene de har gjort oppleves som positive.

Forebyggende tiltak og oppfølging

Forsvaret

Tidligere var screening av personell før utreise, forberedelse og oppfølging langt mindre vektlagt enn i dag. Dette bidro til at flere veteraner har fått problemer etter endt tjeneste. For å forebygge negative effekter av utenlandstjenesten har Forsvaret de senere år lagt stor vekt på screening i utvelgelsen, god forberedelse av personellet og deres familier før utreise og oppfølging etter hjemkomst. Det er økt oppmerksomhet på familiens og pårørendes situasjon. Belastningen på gjenværende familie og barn kan være stor. Frykt

for hva som kan skje med den som er i tjeneste og manglende informasjon om hva som skjer, øker utryggheten. Etter avsluttet tjeneste er overgangen til ”normalt” liv ofte en krevende prosess som kan være belastende på familielivet.

Lov om personell i Forsvaret av 2.7.2004 § 12 a med forskrifter, pålegger Forsvaret plikt til å følge opp personell som tjenestegjør eller har tjenestegjort i en internasjonal operasjon, i ett år etter endt tjeneste.

For å oppfylle denne plikten har Forsvaret utviklet et ettårsprogram for oppfølging. Dette programmet gjelder uavhengig av om personellet har pådratt seg psykiske eller fysiske skader som følge av tjenestegjøringen.

Dersom det i løpet av ettårsprogrammets avdekkes særskilte oppfølgingsbehov, følger Forsvaret opp dette. Oppfølgingsplikten omfatter først og fremst en plikt til å tilby psykologisk og psykiatrisk oppfølging når det avdekkes psykiske skader, men Forsvaret har også plikt til å følge opp andre typer behov i den grad dette har en sammenheng med tjenesten. Dersom personellet best kan hjelpes i det sivile hjelpeapparatet, vil Forsvaret sørge for overgang til det sivile. Retten til psykologisk og psykiatrisk oppfølging gjelder også for personellets nærmeste pårørende når det er behov for det.

For veteraner som har helseproblemer, er det sivile helseapparatet det primære kontaktpunktet som det er for alle andre i det norske samfunn. Nasjonal militærmedisinsk poliklinikk og Kontor for psykiatri og stressmestring har tilbud for veteraner – som et supplement til sivil helsetjeneste.

Forsvarets Veteransenter (FVS) ligger ved Bæreia utenfor Kongsvinger. Veteransenteret byr på et bredt spekter av aktiviteter for veteraner og deres familier. Forsvaret tilbyr også samlivskurs til alle ansatte i Forsvaret.

Regjeringens handlingsplan tar opp viktigheten av ivaretagelse av familiene. Forsvaret har de senere år fulgt opp dette bl.a. ved ansettelse av familiekoordinatorer.

Pilotprosjekt Østerdalen

Som en del av handlingsplanen ”I tjeneste for Norge” har kommunene Elverum og Åmot hatt ansvar for ”Pilotprosjekt Østerdalen”. Målsetningen for prosjektarbeid har vært å prøve ut tiltak som kan bidra til en mer langsiktig, systematisk og kompetansebasert oppfølging av veteraner og deres familier. Prosjektet har omfattet helsetjenester, oppfølging fra NAV og familiearbeid. Erfaringene herfra vil være et aktuelt bidrag i Oslo kommunes arbeid med å konkretisere tiltak på området.

Ett av tiltakene under prosjektet er etablering av *Kompetanseenhet – NAV* som er etablert ved NAV Elverum og har følgende oppdrag:

Kontoret skal ha særlig kompetanse på tjenesteområder som er spesielt relevant for personell som har deltatt i internasjonale operasjoner og vil blant annet ha en informasjons- og veiledningsrolle overfor Forsvaret og andre enheter i Arbeids- og velferdsetaten. Kontoret vil også få i oppgave å utarbeide gode arbeidsmetoder (best practice) som kan overføres til andre deler av etaten.

Kontoret har to ansatte. I tillegg til veilednings- og opplæringstiltak har enheten tett kontakt med veteranorganisasjonene og bistår sammen med disse enkeltpersoner som trenger hjelp til å knytte kontakt med hjelpeapparatet. De ønsker å etablere et regionalt kontaktnettverk for veteransaker i NAV.

Hamar familievernkontor deltar i prosjektet og har utviklet spisskompetanse når det gjelder veteranfamilier.

Noen av anbefalingene fra Pilotprosjekt Østerdalen som omhandler kommunene er:

- Å styrke kompetansen hos kommunale tjenesteytere
- Forankring av veteranarbeidet gjennom kommunens planarbeid
- Å etablere samarbeidsordninger mellom store forsvarskommuner og Forsvaret
- Bedre tilrettelegging/samhandling mellom Forsvaret og kommunale aktører med ansvar for oppfølging av barn og familier
- Systematisk kompetanseheving av personellgrupper med ansvar for oppfølging av barn og familier i kommuner med mange forsvarsansatte

Som en del av det pågående arbeidet med handlingsplanen «I tjeneste for Norge» er det etablert regionale fagnettverk for innsatspersonell, inkludert veteraner, i regi av RVTS. Denne strukturen er sentral når det gjelder ivaretagelse av bærekraftig kompetanseutvikling på området. Dette er en ressurs for Oslo kommune i arbeidet med å utvikle tiltak og bidra med kompetanseutvikling lokalt.

Oslo kommunes ansvar

Kommunene er ansvarlig for at personer som oppholder seg i kommunen, skal tilbys nødvendige helse- og omsorgstjeneste. Ansvaret for de primære helse- og sosialtjenestene er lagt til bydelene som er tillagt et selvstendig ansvar for drift og tildeling av tjenester innenfor sitt geografiske område. For fastleger og ansatte i kommunens tjenester vil det være viktig å vite at årsaken til fysiske og psykiske helseplager kan være belastninger i tilknytning til internasjonale operasjoner, også når dette ligger langt tilbake i tid.

Veteranene har deltatt i operasjoner på vegne av den norske stat. Selv om de ikke har formelle rettigheter som gir prioritet i det sivile helse- og velferdstilbudet, er det et viktig ledd i anerkjennelsen av deres innsats at de opplever tjenesten som tilgjengelig og samordnet.

Aktuelle tjenester og tilbud i kommunen

Fastlege

Fastlegen er for de fleste, inkludert veteranene, den første de møter i kommunehelsetjenesten og den som henviser til spesialisthelsetjenesten og andre tiltak når det er nødvendig. Forsvarets sanitet har laget brosjyre om veteraner som skal være tilgjengelig på alle fastlegekontor.

Psykososial oppfølging

De senere årene er tilbudet om lavterskel psykososial oppfølging i bydelene styrket. Det er ansatt bydelspsykologer, og bydelene tilbyr samtaler og veiledning. Det er også etablert familiesentre i bydelene som gir støtte og veiledning til familier som ønsker det.

Barn og familie

Helsesøster kan også være en god støtte for familien og kan gi informasjon om andre støtte- og hjelpetilbud.

Barnehager og skoler har en viktig oppgave i å vurdere om et barn har det vanskelig. Hvis barnet føler utrygghet eller har andre problemer som følge av at far eller mor er i utenlandstjeneste, skal barnehagepersonell eller lærer kunne fange opp dette og gjennom samtale og oppfølging bidra til å hjelpe familien og ikke minst barnet. Det er viktig at familien gir informasjon til lærer og barnehagepersonell slik at problemer kan forebygges.

NAV

skal veilede brukere på arbeids-, familie- og pensjonsområde og ta imot krav om ytelser. NAV skal også følge opp brukere som trenger ekstra bistand for å komme i arbeid eller aktivitet.

Statlige tjenester

Bufetat – familievernet

Bufetat har ansvar for familievernet som er et tilbud til mennesker med ulike samlivs- og relasjonsproblemer. Bufetat, region øst er representert i fagnettverket i RVTS Øst. 11 familievernkontorer i landet har deltatt på kurs om arbeid med veteranfamilier og gjennom det tilegnet seg kompetanse på veteranfamilier utfordringer. Et av disse er Homansbyen familiekontor.

Distriktpsykiatriske sentre (DPS)

DPS tilhører spesialisthelsetjenesten og har hovedansvaret for tilbudet innen psykisk helsevern for voksne. DPS er statlige klinikker som tilbyr døgntilbud, dagtilbud, poliklinikk, akutt- og ambulant team. De samarbeider nært med kommunen/bydelene i sine respektive områder. Fastlegen kan henvise til DPS for utredning og eventuell behandling.

Høringsmøter

Møte med RVTS Øst

RVTS Øst har tilknytting til regjeringens handlingsplan fått i oppdrag å bidra til kompetanseheving både i Forsvaret og det sivile tjenesteapparatet. De har utviklet en kurspakke og har gjennomført meritterende kurs for leger og psykologer. De har også gjennomført tilpassede kurs for ansatte i skoler, barnehager, helsestasjoner og barnevern.

RVTS Øst vil i tillegg til gjennomføring av kompetansetiltak kunne understøtte kommunens arbeid på andre områder. Blant annet er det etablert et regionalt fagnettverk for innsatspersonell som også vil kunne være en ressurs for Oslo kommune.

Møte med veteranorganisasjoner

Fem organisasjoner ble invitert til høringmøte. Tre organisasjoner møtte:

NVIO – Norges Veteranforbund for Internasjonale operasjoner

Organisasjonen har 7500 registrerte medlemmer, og lokallag over store deler av landet. Organisasjonen har 700 medlemmer i Oslo. I lokalforeningen har de Hundegruppe, Kameratstøttegruppe, Villmarksgruppe, MC-gruppe og flere andre aktiviteter blant annet familietreff. Medlemmene har deltatt i operasjoner tilbake til Tysklandsbrigaden og dagens operasjoner. De driver et landsomfattende kamerat- og familiestøttearbeid. De har besøkshunder som blant annet har avtale med to sykehjem i Oslo om ukentlig besøk. Hundegruppen har også deltatt i leteoperasjoner. De bidrar også i forbindelse med ulike arrangement i Oslo.

Veteran møter veteran

Veteran møter veteran er et 100 % frivillig forbund som jobber for å skape sosiale arenaer for veteraner, fremtidige veteraner, familier, pårørende og etterlatte. Et viktig formål er å forebygge senskader.

Veteran møter veteran drifter Norway house i Lommedalen og bruker lokalet som møteplass for samlinger.

Det er ukentlige samlinger og andre tilstelninger for veteraner og deres familier, årlig 7–900 besøkende. Organisasjonen tilbyr ulike aktiviteter som MC gruppe, førstehjelpsopplæring og ungdomstilbud. De har også en aktiv kameratstøtteordning.

SIOPS – Skadde i internasjonale organisasjoner

Organisasjonen er aktiv overfor skadde veteraner og sørger for oppfølging og veiledning i møtet med det offentlige. De bistår med juridisk hjelp og eksperthjelp innen økonomiske spørsmål.

SIOPS arbeider også aktivt med å støtte de pårørende til skadde veteraner som ofte behøver juridisk hjelp, støtte i møtet med helsevesenet, støtte på faglig hold og hjelp med økonomiske forhold.

Oppsummering av innspill som kom fram i møtet:

- Veteranhus i Oslo: Det er et sterkt ønske om å etablere et veteranhus sentralt i Oslo. Huset må være tilgjengelig for alle organisasjoner og veteraner, og vil bidra til at flere kan delta i nettverk og samlinger. Det vil også være lettere å ta kontakt for de som trenger bistand. Veteranene mener de kan foreta nødvendig oppussing og vedlikehold.
- Miljøarbeidere tilknyttet veteranhuset som kan bidra med informasjon og veiledning og hjelpe enkeltpersoner til å komme i kontakt med hjelpeapparatet.
- Dedikerte fastleger med god kompetanse på veteraners særskilte situasjon og helseproblemer
- Møte med NAV ledere for å informere om utfordringer knyttet til veteraner som trenger bistand
- Ansatte i NAV med god kompetanse som er dedikert til oppfølging av veteraner

Organisasjonene kan bidra med:

- Kameratstøtte/likemannsstøtte, også i møte med hjelpetjenestene
- Støtte- og mestringstiltak f. eks rettet mot ungdom
- Besøktjeneste, herunder besøkshunder i institusjoner. Tjenesten har også deltatt i leteaksjoner
- Informasjonsvirksomhet

Synspunkter på kommunalt arrangement i Oslo for å hedre veteranene:

- Organisasjonene ser positivt på at Oslo kommune inviterer til markering.
- Valg av dag: Her kom det fram ulike synspunkter. 8. mai er fastsatt som Veterandagen i Norge, mens 29. mai er den internasjonale veterandagen. Noen mener valget av 8. mai svekker betydningen av dagen som frigjøringsdag, og at det allerede er mange arrangementer den dagen. Andre mener det er viktig å gi nytt innhold i denne dagen, da en ellers risikerer at oppslutningen blir stadig mindre og mente et kommunalt arrangement på 8. mai vil være positivt.

Byrådets vurdering

Generelt har personell som har tjenestegjort i internasjonale operasjoner god helse og klarer seg godt i samfunnet. De er ressurssterke og bidrar aktivt på mange samfunnsområder.

Forebygging av helseproblemer er styrket gjennom Forsvarets utvelgelse av personell, forberedelse av personellet og deres familier og oppfølgingen før, under og etter tjenesten.

Tjenestens art har stor betydningen for risiko for skade både fysisk og psykisk. Gode nettverk, sosial anerkjennelse og tilrettelagte tjenester er viktig for å minimere helseskader. De fleste får god hjelp fra helse- og sosialtjeneste, men det er eksempler på veteraner som sliter med å nå fram i hjelpeapparatet. Inntrykket er at de som har størst utfordringer med å få tilstrekkelig bistand, er enkelte veteraner som har tjenestegjort i operasjoner en del år tilbake og som har omfattende og sammensatte problemer. Noen veteraner opplever at leger og ansatte ikke har tilstrekkelig kunnskap om deres bakgrunn og konsekvensene den har for deres livssituasjon. Organisasjonene gir gjennom kameratstøtte og likemannsarbeid et viktig supplement til det offentlige tjenesteapparatet, men har behov for enklere å komme i kontakt med rett instans.

Økt oppmerksomhet og innsats overfor familiene bidrar til å redusere stress og helseproblemer. For ansatte i skoler og barnehager er det særlig viktig å være informert og å ha kunnskap som gjør at barna ivaretas på en god måte.

Ansatte og fastleger som har kompetanse om de spesielle utfordringene som personell i tjeneste og veteraner har, vil bedre kunne gi riktig hjelp. Opplæring vil gi kunnskap som også er viktig i arbeid med andre brukere.

Dedikerte fastleger eller spesialisert NAV tjeneste for veteraner vurderes som lite hensiktsmessig. Fastlegene skal ha en allmenn innretning, og pasienten velger fritt hvem de vil ha som fastlege. Er pasienten misfornøyd med sin fastlege, er det enkelt å bytte. NAV skal også kunne bistå alle brukergrupper, og for mye spesialisering vil bidra til å redusere den brede kompetansen ansatte skal ha. Samarbeidet med andre bydelstjenester er også enklere fra det lokale NAV kontoret. NAV kompetansesenter i Elverum er en ressurs som kan brukes av ansatte på andre NAV kontor.

Byrådet ser viktigheten av at veteranene har et aktivitetshus som legger til rette for møtevirksomhet og sosiale arrangement. Dette kan bidra til at flere bruker muligheten til å delta i sosiale nettverk og de aktivitetene organisasjonene driver. Et veteranhus vil også legge til rette for utvikling av samarbeid mellom kommunen og veteranforeningene.

For å styrke kompetanse og innsats overfor veteraner i Oslo og deres familier, vil byrådet etablere et toårig veteranprosjekt. Prosjektet skal kunne veilede og bistå organisasjonene og enkeltpersoner som har vanskelig for å nå fram i hjelpeapparatet. Kompetanseutvikling for fastleger og ansatte i samarbeid med RVTS-Øst vil være en viktig oppgave. Deltakelse i regionale nettverk vil bidra til konkretisering av arbeidsoppgaver. Det ansettes to prosjektmedarbeidere som skal utvikle samarbeid med veteranorganisasjonene og Forsvaret. Konkretisering av hvordan veteranene kan bidra i samfunnet er et utviklingsområde.

Byrådet ønsker å vise anerkjennelse av innsatsen som veteranene har gjort gjennom deltakelse i internasjonale operasjoner. Det kan være ulike oppfatninger om grunnlaget for norsk deltakelse i krig og konflikt. Uavhengig av dette fortjener den enkelte anerkjennelse

og respekt for viljen til å risikere liv og helse for landet. Regjeringen har bestemt at 8.mai er den nasjonale veterandagen, og byrådet har invitert til mottakelse på denne dagen i år. Byrådet vil følge opp dette som en fast, årlig markering. Programmet er samordnet med Forsvarsdepartementets program på Akershus festning.

Byrådet vil iverksette følgende tiltak:

Kunnskapsutvikling

Tiltak:

- Øke kompetansen til fastleger og ansatte i det kommunale tjenesteapparatet gjennom informasjonsmateriell og informasjon på møter for ledere av tjenestene.
- Det inngås avtale med RVTS - Øst om å avholde kurs for ansatte i skoler, barnehager, helsestasjon og barnevern og om meritterende kurs for leger og psykologer.

Veteranprosjekt

Tiltak:

- Det etableres et veteranprosjekt med to prosjektstillinger over to år.
- Det utarbeides mål – og resultatkrav til prosjektet. Prosjektet evalueres.

Anerkjennelse og respekt

Tiltak

- Veteraner i Oslo inviteres til mottakelse i Oslo rådhus 8.mai. Dette følges opp med et fast, årlig arrangement.

Aktivitetshus for veteraner i Oslo

Tiltak:

- Oslo kommune legger til rette for et aktivitetshus for veteraner i Oslo.
- Oslo kommune forutsetter at aktivitetshuset skal være tilgjengelig for alle veteranforeninger med tilknytning til Oslo.
- Det inngås avtale med en veteranorganisasjon om bruk og leie, i forståelse med Forsvaret.

Samarbeid mellom Oslo kommune og Forsvaret

Tiltak:

- Det avholdes dialogmøte mellom Forsvaret og Byrådsavdeling for eldre og sosiale tjenester minimum én gang per år for å utveksle erfaringer og videreutvikle innsatsen.

Kildeliste og bakgrunnsdokumentasjon

- Departementene. 2011. «I tjeneste for Norge». Regjeringens handlingsplan for ivaretagelse av personell før, under og etter utenlandstjeneste
- Forsvarsdepartementet. 2012. Prop. 73 S (2011-2012) Et forsvar for vår tid
- Forsvarsdepartementet. 2009. St. meld. Nr. 34 (2008-2009) «Fra vernepliktig til veteran». Om ivaretagelse av personell før, under og etter deltakelse i utenlandsoperasjoner
- Forsvarets sanitet. 2012. Undersøkelse av psykisk helse hos norsk militært personell som har tjenestegjort i Afghanistan 2001-2011
- Statistisk sentralbyrå 38/2013: Veteraners levekår – Forsvars- og politipersonell som har deltatt i internasjonale operasjoner

Økonomiske og administrative konsekvenser

Kostnader i 2014 knyttet til saken dekkes innenfor vedtatte rammer. Kostnader som gjelder veteranhus skal dekkes gjennom husleie. Byrådet vil komme tilbake til økonomisk dekning av kostnader til veteranprosjekt i 2015 og 2016 i forslag til økonomiplan 2015-2018.

Byrådet innstiller til bystyret å fatte følgende vedtak:

Bystyret tar sak om Oslo kommunes innsats for veteraner etter internasjonale operasjoner til orientering.

Byrådet, den

Stian Berger Røsland

Aud Kvalbein

Vedlegg tilgjengelig på Internett: Ingen

Vedlegg ikke tilgjengelig på Internett: Ingen